PERUSOPETUKSEN ILTAPÄIVÄTOIMINNAN TOIMINTASUUNNITELMA

ROVANIEMI

Kasvun ja oppimisen palvelut

Sivistyslautakunta 25.11.2026 / ? §

Sisällys:

1 Toiminnan säädöspohja 3
2 Toiminnan organisaatio 3
3 Toiminnan tavoitteet 4
3.1 Kodin kasvatustyön tukeminen 4
3.2 Hyvinvoinnin, tunne-elämän ja sosiaalisen kehityksen tukeminen 4
3.3 Eettisen kasvun tukeminen 4
3.4 Osallisuuden edistäminen, tasa-arvon lisääminen ja syrjäytymisen ennaltaehkäiseminen 5
4 Toiminnan sisältö 5
5 Toiminnan järjestämisen periaatteet 6
5.1 Toiminnan laajuus ja toiminta-aika 6
5.2 Toimintaan hakeminen, valintaperusteet ja tiedottaminen 6
5.3 Toimintaryhmät 8
5.3.1 Tukeen oikeutetut lapset iltapäivätoiminnassa 8
5.3.2 Vertti-toiminta (Vaativan erityisen tuen oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta) 8
5.3.3 Iltapäivätoiminta varhaiskasvatuksen yksiköissä 9
5.3.4 Iltapäivätoiminnan yhteistyömalli ostopalveluiden tuottajien kanssa 9
5.4 Lasten välipala, kulkeminen ja vakuutukset 10
5.5 Toimintamaksu ja maksun periminen 10
5.5.1 Sisaralennus 11
5.5.2 Maksut Vertti-toiminnassa ja varhaiskasvatuksen yksikössä järjestettävässä toiminnassa 11
5.6 Maksuvapautus tai maksunalentaminen 11
5.7 Maksamatta jääneet toimintamaksut 11
5.8 Iltapäivätoimintapaikan irtisanominen 11
5.9 Toimintatilat 12
5.10 Iltapäivätoiminnan ohjaajat 12
6 Turvallisuus iltapäivätoiminnassa 13
6.1 Pelastus- ja turvallisuussuunnitelmat 13
6.2 Lapsen tuen tarpeet, lääkehoitosuunnitelma ja allergiat 13
6.3 Työrauhasuunnitelma (Rovaniemen kaupunki, perusopetus) 13
6.3.1 Toimintatavat iltapäivätoiminnassa työrauhaa koskevissa tilanteissa 13
7 Yhteistyö iltapäivätoiminnassa 14
7.1 Yhteistyö palveluntuottajien kanssa 14
7.2 Yhteistyö kotien kanssa 14
7.3 Yhteistyö koulun kanssa 15
8 Toiminnan valvonta, arviointi ja tilastointi 15
9 Sopimukset 16
10 Toimintasuunnitelman päivittäminen 16
LIITE 1 Aamu- ja iltapäivätoimintaa ohjaavat lait ja säädökset 17
LIITE 2 Työrauhasuunnitelma (Rovaniemen kaupunki) 18

1 Toiminnan säädöspohja

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain mukaista perusopetuksen oppilaille suunnattua ohjattua toimintaa, jonka kokonaisuudesta kunta vastaa. Kunta voi järjestää toimintaa itse, hankkia sen ostopalveluna tai antaa avustusta palveluntuottajalle. Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen on kunnalle vapaaehtoista. Palvelua tarjotaan kaupungin päättämässä laajuudessa. Oppilaalla ja hänen huoltajallaan ei ole subjektiivista oikeutta saada perusopetuslain mukaisia aamu- ja iltapäivätoimintapalveluja.

Opetushallitus päättää perusopetuslain (Perusopetuslaki luku 8a) mukaisesti aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä antamalla toimintaa varten perusteet, joiden mukaisesti toimintaa tulee kunnassa järjestää. Perusteissa määritellään aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen lähtökohdat, tavoitteet ja sisältö sekä toiminnan järjestäminen laajuus. (Perusopetuslaki 48 b § 3 mom. OPH: Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011, muutosmääräys 2025).

Tämä toimintasuunnitelma on laadittu perusopetuslain vaatimusten ja Opetushallituksen antamien perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden pohjalta paikalliset erityispiirteet huomioon ottaen. Toimintasuunnitelman tarkoituksena on yhtenäistää toimintaa eri toimijoiden kesken, lisätä toiminnan suunnitelmallisuutta ja laatua sekä olla tukena toiminnan jatkuvassa arvioinnissa ja kehittämisessä.

Rovaniemen kaupunki järjestää vain iltapäivätoimintaa. Lapsella voi olla mahdollisuus aamutoimintaan varhaiskasvatuksen yksiköiden yhteydessä järjestettävässä toiminnassa Yläkemijoen, Meltauksen, Kivitaipaleen ja Vikajärven päiväkodeissa ja Vertti-toiminnassa. Aamutoiminnan mahdollisuus em. paikoissa tarkistetaan jokainen lukuvuosi erikseen hakuajan jälkeen iltapäivätoiminnan ohjaus- ja valvontatiimissä. Aamutoimintaan ei ole mahdollisuutta hakea/hakeutua muiden koulujen yhteydessä olevista iltapäivätoimintapaikoissa.

2 Toiminnan organisaatio

Rovaniemen kaupunki vastaa lain toteuttamisesta iltapäivätoimintaa järjestettäessä ja arvioitaessa sekä vahvistaa toimintasuunnitelman ja toimintamaksut valtakunnallisten perusteiden mukaisesti. Kunta päättää toiminnan järjestämisen tavasta, laajuudesta ja toiminnasta perittävistä maksuista. Kunnalla tulee olla oma toimintasuunnitelma koskien aamu- ja iltapäivätoimintaa (Perusopetuslaki 48 b § 3 mom. OPH: Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011, muutosmääräys 2025). Perusopetuksen iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelmasta päättää Rovaniemen kaupungin sivistyslautakunta.

Rovaniemen kaupunki järjestää toimintaa sekä kaupungin omana toimintana että ostopalveluna. Ostopalveluna hankittujen palveluntuottajien tulee noudattaa perusopetuslakia, Opetushallituksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteita ja määräyksiä sekä tämän toimintasuunnitelman ja ostopalvelusopimuksen sisältöä ja ehtoja.

Iltapäivätoiminnan yleisestä organisoinnista, taloudesta ja valvonnasta vastaa perusopetuksen iltapäivätoiminnan ohjaus- ja valvontatiimi. Iltapäivätoiminnan asiakaspalvelusta, kokonaissuunnittelusta, yhteistyöstä ostopalvelun tuottajien kanssa, kehittämisestä ja arvioinnista vastaa perusopetuksen iltapäivätoiminnan suunnittelija. Perusopetuksen iltapäivätoiminnan suunnittelija vastaa myös ohjaajille järjestettävien yhteisten koulutusten järjestämisestä, toiminnan tilastoinnista ja raportoinnista, koko toimintaa koskevan arvioinnin organisoinnista sekä tiedottamisesta. Kaupunki vastaa iltapäivätoimintaan osallistuville yhteisesti järjestettävien tapahtumien ja koulutusten järjestelyistä ja kustannuksista.

3 Toiminnan tavoitteet

Iltapäivätoiminnan tavoitteet on määritelty perusopetuslain 48 a §: ssä sekä Opetushallituksen julkaisemassa Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteissa. Toiminnan tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua. Sen tulee lisäksi edistää lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta.

Tavoitteena on tarjota lapsille heidän tarpeitansa vastaavaa, monipuolista ja ohjattua toimintaa sekä antaa mahdollisuus myös lepoon. Toiminnalla pyritään vähentämään lasten yksinäistä aikaa ilman turvallisen aikuisen läsnäoloa sekä ohjata lasta aktiiviseen, terveelliseen ja kestävään elämäntapaan. Tavoite velvoittaa kaikkia iltapäivätoiminnan järjestämisessä ja toteuttamisessa mukana olevia.

Toiminta pohjautuu perusopetuksen arvoihin, joita ovat ihmisoikeudet, tasa-arvo, demokratia, luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön elinkelpoisuuden säilyttäminen sekä monikulttuurisuuden hyväksyminen. Toiminnan tulee perusopetuksen tavoin edistää yhteisöllisyyttä, vastuullisuutta sekä yksilön oikeuksien ja vapauksien kunnioittamista. Toiminnalla on oma erityisluonteensa, sillä se perustuu vapaaehtoisuuteen ja sijoittuu lasten vapaa-aikaan.

3.1 Kodin kasvatustyön tukeminen

Lapsen huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta. Ohjaajilla on iltapäivätoiminnassa ammatillinen vastuu lapsen kasvatuksesta. Koteja kannustetaan osallistumaan yhteistyöhön ja edistetään huoltajien aktiivista roolia. Ohjaajien työtä ohjaavana periaatteena on kasvatuskumppanuus, jolla tarkoitetaan ammattikasvattajien sitoutumista toimimaan yhdessä huoltajien kanssa lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukena.

Iltapäivätoiminta on osa perusopetusta ja perusopetuksen iltapäivätoiminnan suunnittelija kehittää yhdessä perusopetuksen henkilöstön kanssa paikalliseen yhteistyöhön sopivia rakenteita ja toimintatapoja. Iltapäivätoiminta oppilashuollon palveluita tuottavan henkilöstön kanssa tukee lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja koulunkäyntiä. Yhteisen päämäärän tulee näkyä myös yksittäistä lasta koskevien asioiden hoidossa. Avoin ja luottamuksellinen vuorovaikutus luo pohjan hyvälle yhteistyölle ja tiedottamiselle.

3.2 Hyvinvoinnin, tunne-elämän ja sosiaalisen kehityksen tukeminen

Lapsen tulee kokea olevansa arvostettu ja hyväksytty. Lapset tarvitsevat kaveripiirin hyväksyntää ja tunteen ryhmään kuulumisesta. Yhdessä toimimalla opitaan sosiaalisessa vuorovaikutuksessa tarvittavia taitoja, kuten vastavuoroisuutta ja erimielisyyksien ratkaisua myönteisin keinoin. Lapsia ohjataan tunnistamaan erilaisia tunteita ja oppimaan niiden säätelyä.

Ohjaajan myönteisellä suhtautumisella ja läsnäololla on suuri merkitys. Lasten rohkaisu ja kannustaminen tukevat itsetunnon kehitystä, ja samalla lapset oppivat luottamaan omiin taitoihinsa. Iltapäivätoiminnan tulee sekä kasvuympäristönä että ilmapiiriltään olla kiireetön ja turvallinen. Toiminnan aikana lapsilla tulee olla mahdollisuus sekä lepoon ja rauhoittumiseen että ulkoiluun ja fyysiseen aktiivisuuteen.

3.3 Eettisen kasvun tukeminen

lltapäivätoiminta tukee lasten eettistä kasvua ja käsitystä ihmisten yhdenvertaisuudesta. Toiminnassa korostuu lapsilähtöisyys. Jokainen lapsi nähdään arvokkaana yksilönä. Lapset ovat ikä- ja kehitysvaiheensa mukaisesti itsestään ja teoistaan vastuullisia.

Eettisessä kasvatuksessa ja yhdenvertaisuuden tukemisessa on tärkeää erityisesti aikuisten antama malli ja ohjaus, ryhmän vuorovaikutussuhteet sekä arkipäivän tilanteissa kohdattavat eettiset kysymykset. Eettisessä kasvatuksessa hyödynnetään ryhmän vuorovaikutusta, eri tilanteisiin liittyviä keskusteluja, taiteen, leikin ja liikunnan tarjoamia mahdollisuuksia sekä esteettisiä kokemuksia ja toiminnallisuutta. Lasta ohjataan menettelytapoihin, joilla mahdollisia ongelmatilanteita voidaan käsitellä myönteisesti ja ratkaisukeskeisesti.

3.4 Osallisuuden edistäminen, tasa-arvon lisääminen ja syrjäytymisen ennaltaehkäiseminen

Iltapäivätoiminnassa tavoitteena on osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen sekä sosiaalinen vahvistaminen. Toiminta toteutetaan niin, että se lisää lasten onnistumisen kokemuksia ja osallisuutta. Lasten tulee ikätasonsa mukaisesti saada itse osallistua yhteisten sääntöjen ja sopimusten muotoiluun ja saada kokemuksia omasta ja vanhempiensa osallisuudestaan toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa.

Osallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ehkäisevät kiusaamista ja syrjäytymistä. Huomiota kiinnitetään tukea tarvitsevien ja eri kulttuuritaustaisten lasten osallistumisen edistämiseen. Toiminnassa huolehditaan, että kukaan ei joudu muita huonompaan asemaan esimerkiksi etnisen alkuperänsä, sukupuolensa, ikänsä, uskontonsa tai vammansa vuoksi. Tavoitteena on, että jokainen lapsi saa oman kehitystasonsa ja tarpeidensa mukaista tukea ja ohjausta.

4 Toiminnan sisältö

Toiminnan sisällön tulee perustua toiminnalle asetettujen perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden ja kuntakohtaisen toimintasuunnitelman mukaisten tavoitteiden saavuttamiseen. Toiminnan järjestäjä ja toteuttaja vastaavat toimipaikkakohtaisesta sisällön ja sen toteutuksen suunnittelusta ja arvioinnista. Sisällön suunnittelussa otetaan huomioon OPH: n perusteiden määräykset, toiminnan monipuolisuus sekä mahdollisuus toimintojen eriyttämiseen ja totettamiseen pienryhmissä. Huoltajille ja lapsille tarjotaan mahdollisuus osallistua toiminnan suunnitteluun ja palautteeseen. Toimintasuunnitelmasta ja toiminnan sisällöstä tiedotetaan huoltajia. (Perusopetuslaki 48 b § 3 mom. OPH: Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011, muutosmääräys 2025).

Iltapäivätoiminta tarjoaa lapsille mahdollisuuden sekä omaehtoiseen että ohjattuun toimintaan. Toiminnan suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa toteutetaan Rovaniemen kaupungin omaa ryhmäkohtaista toimintasuunnitelmapohjaa, jonka seurannasta, kehittämisestä ja arvioinnista vastaa perusopetuksen iltapäivätoiminnan suunnittelija. Tähän pohjautuen toiminnan toimipaikkakohtaisesta sisällöstä ja sen toteutuksen suunnittelusta vastaavat palveluntuottajat ja kaupungin oman toiminnan osalta perusopetuksen iltapäivätoiminan suunnittelija yhteistyössä koulujen esihenkilöiden kanssa.

Sisällöllisesti iltapäivätoiminta kootaan seuraavista kokonaisuuksista:

- ✓ **leikki ja vuorovaikutus**
- ✓ **liikunta ja ulkoilu**
- ✓ **ruokailu ja lepo**
- ✓ **kulttuuri ja perinteet**
- ✓ **käden taidot ja askartelu**
- ✓ **kuvallinen, musiikillinen, kehollinen ja kielellinen ilmaisu**
- ✓ **mediataidot**
- ✓ **arkiaskareet, elinympäristö ja kestävä elämäntapa**
- ✓ **erilaiset tiedolliset ja taidolliset aihepiirit**

(OPH: Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011, muutosmääräys 2025)

Toimintaa tulee suunnitella ja toteuttaa näihin sisältöihin pohjautuen. Toimintaa tulee suunnitella, organisoida ja toteuttaa ohjatusti tämän mukaisesti huomioimalla lasten ja huoltajien osallisuus sekä toiminnalle asetetut kehittämistavoitteet. Lapsiryhmää tulee jakaa pienryhmiin sekä ohjata lapsia toimimaan ja leikkimään pienemmissä

ryhmissä käyttäen sisä- ja ulkotiloja monipuolisesti koko iltapäivätoiminnan ajan. Toiminnan suunnittelussa otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon lasten omat toiveet ja erityisesti huoltajilta ja lapsilta saatu palaute.

Halutessaan lapsi voi tehdä iltapäivätoiminnassa ollessaan koulutehtävät. Ohjaajilla ei ole velvoitetta ohjata tai neuvoa lasta kotitehtävien tekemisessä. Vastuu lapsen koulunkäynnistä ja koulutehtävien suorittamisesta on aina huoltajilla. Iltapäivätoiminnassa olevat lapset voivat halutessaan osallistua myös koulun omaan kerhotoimintaan tai Suomen mallin kerhotoimintaan, mikäli sitä koululla järjestetään. Näihin osallistuessaan lapsella ei ole voimassa iltapäivätoiminnan vakuutusta ja vastuu lapsen osallistumisen ajan on kerhotoiminnan järjestäjillä. Perusopetuksen iltapäivätoiminnan suunnittelija tekee yhteistyötä kyseisen toiminnan koordinaattorin kanssa tuoden suunnitteluun ja tiedottamisen iltapäivätoiminnan näkökulmaa, jotta yhteistyö olisi lapselle ja huoltajalle sekä ohjaajille mahdollisimman sujuvaa.

Rovaniemen kaupungin iltapäivätoiminnan tuottajien tulee toimittaa perusopetuksen iltapäivätoiminnan suunnittelijalle tarkistettavaksi iltapäivätoiminnan ryhmäkohtaiset toimintasuunnitelmat (syyslukukauden osalta elokuun loppuun mennessä ja kevätlukukauden osalta tammikuun loppuun mennessä). Toimintasuunnitelmien teossa ja arvioinnissa osallistetaan sekä huoltajat että iltapäivätoimintaan toimintaan osallistuvat lapset. Toimintasuunnitelmat jaetaan huoltajille tiedoksi.

Palveluntuottajan on sitouduttava toimintasuunnitelmansa toteuttamiseen, sen arviointiin ja kehittämiseen. Koko lukuvuoden kattavat toimintakertomukset toimintasuunnitelmien toteutumisesta tulee toimittaa perusopetuksen iltapäivätoiminnan suunnittelijalle heinäkuun loppuun mennessä. Toimintasuunnitelmat ja -kertomukset käsitellään iltapäivätoiminnan ohjaus- ja valvontatiimissä yhdessä toiminnan tuottajien kanssa. (OPH: Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011- , muutosmääräys 2025: Perusopetuksen aamu- ja/tai iltapäivätoimintaa järjestävien tahojen on noudatettava toiminnassaan kaikki yllä mainittuja asiakirjoja: Lisäksi toimintaa järjestävät tahot tekevät omat toimintasuunnitelmansa ja kukin yksittäinen ryhmä tekee vuosi- ja/tai kausisuunnitelmansa.)

5 Toiminnan järjestämisen periaatteet

5.1 Toiminnan laajuus ja toiminta-aika

Kunnan tulee tarjota aamu- ja iltapäivätoimintaa joko 570 tuntia tai 760 tuntia koulun työvuoden aikana kullekin toimintaan osallistuvalle lapselle. (Perusopetuslaki 48 b § 4 mom.) Rovaniemen kaupungin kouluissa järjestetään iltapäivätoimintaa, mikäli toimintaan ilmoittautuu hakuaikana vähintään seitsemän lasta. Rovaniemen kaupunki järjestää iltapäivätoimintaa klo 12–17 jokaisena lukuvuoden koulupäivänä. Kunkin lukuvuoden toimipaikkojen tiedot löytyvät verkosta osoitteesta https://www.rovaniemi.fi/Palvelut/Perusopetuksen-aamu--ja-iltapaivatoiminta/.

Rovaniemellä iltapäivätoimintaa tarjotaan ja järjestetään ensisijaisesti peruskoulun 1.–2. vuosiluokan oppilaille. Oppilaan mahdollinen oppilaskohtaisen tuen päätös ylemmillä vuosiluokilla kuin 1.–2. vuosiluokalla ei yksinään oikeuta iltapäivätoimintapaikkaan. Hakuaikana saapuneiden hakemusten perusteella määritellään tulevien iltapäivätoimintaryhmien paikkamäärät yhdessä iltapäivätoiminnan tuottajien, koulujen rehtoreiden ja johtajien kanssa. Jos iltapäivätoimintapaikkaa ei pystytä tarjoamaan kaikille toimintaan hakeneille, hakuajan jälkeen saapuneiden hakemusten osalta etusijalla ovat aina tulevan/kuluvan lukuvuoden 1. vuosiluokan oppilaat.

Huoltajille tulee ilmoittaa vähintään neljä viikkoa aikaisemmin, mikäli iltapäivätoimintaa ei järjestetä tai aukioloajassa tulee muutos. Lukuvuoden aikana voi olla 1-2 toimintapäivää, jolloin on poikkeava aukioloaika. Muutokseen täytyy olla erityisperusteen mukainen esim. henkilökunnan koulutuspäivä ja ne tulee ilmoittaa perusopetuksen iltapäivätoiminnan suunnittelijalle.

5.2 Toimintaan hakeminen, valintaperusteet ja tiedottaminen

Iltapäivätoimintaan haetaan aina lukuvuodeksi kerrallaan. Hakuaika päätetään kasvun ja oppimisen palvelualueella huomioiden kouluun ilmoittautumisen/koulupaikan osoittamisen ja sen jälkeen haettavien

kouluvaihtohakemusten ajankohta. Iltapäivätoimintapaikka määräytyy pääsääntöisesti oppilaan perusopetuslain 6 §:n mukaisen lähikoulun mukaisesti. Iltapäivätoimintaan voi hakea koko lukuvuoden ajan. Hakemuksen voi tehdä Edlevo-sovelluksessa vain lapsen kanssa samassa väestörekisteriosoitteessa asuva huoltaja.

Hausta tiedotetaan virallisella lehti-ilmoituksella, Rovaniemen kaupungin verkkosivuilla, Wilmassa sekä varhaiskasvatuksen Edlevo -sovelluksen kautta esiopetusryhmiin. Haku tapahtuu Edlevo-sovelluksen kautta tai kaupungin verkkosivuilla **(** https://www.rovaniemi.fi/Palvelut/Perusopetuksen-aamu--ja-iltapaivatoiminta/).

Iltapäivätoimintapaikkaa tulee hakea ainoastaan sen koulun iltapäivätoimintaan, jossa lapsi on oppilaana. Hakemukselle valitaan vain yksi iltapäivätoimintapaikka. Mikäli lapsen koulu vaihtuu hakemuksen jättämisen jälkeen, tulee huoltajan olla yhteydessä perusopetuksen asiakasohjaukseen hakemuksen muokkaamiseksi. Jos lapsen koulu vaihtuu kesken lukuvuoden on huoltajan oltava yhteydessä perusopetuksen asiakasohjaukseen.

Iltapäivätoiminnan paikat täytetään **hakuaikana** saapuneiden hakemusten perusteella.

Valintaperusteet:

1. Hakuaikana hakeneet tulevat 1. ja 2. vuosiluokan oppilaat.
2. Hakuaikana hakeneet oppilaskohtaiseen tukeen oikeutetut ylempien vuosiluokkien oppilaat. Oppilaan mahdollinen oppilaskohtaisen tuen päätös ylemmällä vuosiluokalla kuin 1.–2. vuosiluokalla ei yksinään oikeuta iltapäivätoimintapaikkaan. Päätöstä tehtäessä huomioidaan, että oppilas pystyy toimimaan kyseisessä toimintaryhmässä ja että hänen tarvitsemansa tuki voidaan toteuttaa ryhmässä.

Hakuaikana saapuneet hakemukset käsitellään huhtikuun loppuun mennessä. Hakuajan jälkeen saapuneet hakemukset jäävät jonottamaan mahdollisesti myöhemmin vapautuvaa iltapäivätoimintapaikkaa. Ajantasaisen tiedon vapautuvista paikoista saa ottamalla yhteyttä perusopetuksen asiakaspalveluun: asiakasohjaus.perusopetus@rovaniemi.fi / puh. 016 322 6400.

Hakuajan jälkeen vapautuvat paikat täytetään seuraavin valintaperustein:

1. Tulevan/kuluvan lukuvuoden 1. vuosiluokan oppilaat
2. Tulevan/kuluvan lukuvuoden 2. vuosiluokan oppilaat
3. Oppilaskohtaiseen tukeen oikeutetut ylempien vuosiluokkien oppilaat edellä mainituin ehdoin.

Vapautuvalle paikalle on aina etusijalla **tulevan/kuluvan lukuvuoden 1. vuosiluokan oppilas**. Mikäli saman valintaperusteen täyttäviä hakijoita on useita, vapautuva paikka täytetään **hakemusten saapumisjärjestyksessä.** Hakemisjärjestys määräytyy hakemuksen saapumispäivän perusteella.

Päätöksen iltapäivätoimintaan ottamisesta tekee perusopetuksen iltapäivätoiminnan suunnittelija. Päätökset ovat luettavissa Edlevo-sovelluksessa. Huoltajalle, joka on kieltänyt sähköisen tiedoksisaannin, päätös postitaan kirjeenä. Kielteiseen päätökseen liitetään huoltajalle tiedoksi ohjeet mahdollisen oikaisun hakemiseksi.

Perusopetuksen iltapäivätoiminnan suunnittelija voi myöntää oppilalle iltapäivätoimintapaikan huomioimatta em. valintaperusteita, mikäli lapsella on hakemuksen liitteenä asiantuntijalausunto (esim. lapsella on diabetes tai jokin muu sairaus). Huoltajan on oltava yhteydessä em. asiasta perusopetuksen asiakasohjaukseen ennen hakemuksen jättämistä. Päätöstä tehdessä huomioidaan myös se, että lapsen tulee sopeutua toimintaryhmään ja lapsen tarvitsema tuki voidaan toteuttaa kyseisessä ryhmässä.

Iltapäivätoimintaa koskevasta yhteisestä tiedottamisesta vastaa perusopetuksen iltapäivätoiminnan suunnittelija. Toimintapaikkakohtaisesta tiedottamisesta vastaavat toiminnan tuottajat ja kaupungin oman toiminnan osalta koulut. Iltapäivätoiminnalla on omat verkkosivut, joilta löytyvät toiminnan keskeiset tiedot: iltapäivätoiminnan

toimintasuunnitelma, asiointikanavat, lomakkeet, ajankohtaista tietoa toiminnasta sekä iltapäivätoiminnan tuottajien ja toimintapaikkojen yhteystiedot.

Perusopetuksen iltapäivätoiminnan suunnittelija tiedottaa tarvittaessa koko iltapäivätoimintaa koskevista asioista myös Wilmassa. **Perusopetuksen asiakasohjaus palvelee huoltajia puhelimitse puh. 016-322 6400 ja sähköpostitse asiakasohjaus.perusopetus@rovaniemi.fi kaikissa perusopetukseen liittyvissä asioissa mukaan lukien iltapäivätoiminnan.**

5.3 Toimintaryhmät

Iltapäivätoimintaryhmät muodostetaan yhteistyössä toiminnan tuottajien, rehtoreiden, koulujen johtajien, iltapäivätoiminnan valvonta- ja ohjaustiimin sekä perusopetuksen iltapäivätoiminnan suunnittelijan kanssa. Ryhmien kokoa määriteltäessä huomioidaan Rovaniemen kaupungin oppilasennusteet, oppilaskohtaisen tuen tarpeet ja valmistava opetus kouluittain. Iltapäivätoimintaryhmän kokoon vaikuttavat lisäksi toimintaan käytettävissä olevat tilat. Toimintaryhmät muodostetaan näihin ja hakuaikana saapuneiden hakemusten määrään perustuen.

Iltapäivätoimintaa järjestetään jokaisessa koulussa, jossa vähintään seitsemän lasta on hakenut toimintaan hakuaikana. Toiminnan ohjaajia tulee olla vähintään yksi 12 lasta kohden. Kaupunki ei järjestä kuljetusta toiseen iltapäivätoimintapaikkaan. Muodostettujen ryhmien osallistujamäärää seurataan säännöllisesti. Jos iltapäivätoimintaryhmän osallistujamäärä laskee syyslukukauden aikana alle seitsemän, ryhmän toiminta päättyy kalenterivuoden lopussa.

Rovaniemen seurakunta järjestää iltapäivätoimintaa Napapiirin peruskoululla, Korkalovaaran peruskoululla, Ounasrinteen peruskoululla ja Saaren koululla. Seurakunnan iltapäivätoiminnassa on sekä kasvatuksellinen että lähimmäisenrakkaudellinen painotus. Seurakunnan järjestämissä iltapäivätoimintapaikoissa on valittavana uskonnollinen tai uskonnoton vaihtoehto. Huoltajille tiedotetaan vaihtoehdoista toimintakauden alussa. Huoltajat täyttävät lomakkeen, jolla he ilmaisevat suostumuksensa joko uskonnolliseen tai uskonnottomaan vaihtoehtoon.

5.3.1 Tukeen oikeutetut lapset iltapäivätoiminnassa

Oppilaskohtaisen tuen päätöksen saaneiden oppilaiden iltapäivätoiminta järjestetään muun iltapäivätoiminnan yhteydessä. Tarvittaessa toimintaan osallistuvien lasten tuen tarpeista konsultoidaan lukuvuosittain Rovaniemen kaupungin kasvun ja oppimisen tuen tiimiä ryhmän enimmäiskokoa määriteltäessä. Valinnassa huomioidaan ryhmässä jo olevien tukeen oikeutettujen lasten kokonaismäärä, käytettävissä olevat iltapäivätoiminnan toimintatilat sekä erityisesti lapsen sopeutuminen toimintaryhmään ja lapsen tuen toteutuminen. Tarvittaessa asiasta konsultoidaan myös yksittäisen lapsen osalta huoltajan luvalla kasvun ja oppimisen tuen tiimin asiantuntijoita.

Iltapäivätoiminnan järjestämisen lähtökohtana ovat iltapäivätoiminnan yleiset tavoitteet ja sisällöt myös silloin kun kyse on tukeen oikeutetuista lapsista. Toiminnan ja ajankäytön suunnittelu ja selkeys sekä tilanteiden ennakointi ovat erityisen tärkeitä. Ohjaajien ammatillista osaamista työskentelyssä vahvistetaan mm. perehdytyksen ja kaupungin järjestämän koulutuksen avulla. Ohjaajien työtä voidaan tukea myös erityisopettajien tai oppilashuoltohenkilöstön antaman konsultaation avulla.

5.3.2 Vertti-toiminta (Vaativan erityisen tuen oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta)

Lapin hyvinvointialueen aiemmin järjestämä kehitysvammaisten lasten aamu- ja iltapäivähoito (KIP = kehitysvammaisten oppilaiden ryhmät) siirtyi vammaispalvelulain muutoksen myötä osittain Rovaniemen

kaupungin vastuulle. Rovaniemen kaupunki on järjestänyt lukuvuodesta 2025 alkaen aiempien KIP-ryhmien sijasta Vertti-toimintaa 1.–6. vuosiluokan oppilaille.

Vertti-toimintaan ovat oikeutettuja ainoastaan monialaisen vaativan erityisen tuen luokkiin sijoitetut oppilaat. Toimintaa ei järjestetä kaikissa kaupungin kouluissa. Vertti-ryhmiin haetaan lukuvuosittain Rovaniemen kaupungin verkkosivuilta saatavalla hakemuslomakkeella. Lisätietoja Vertti-ryhmien toiminnan laajuudesta, toiminnasta ja lukuvuosittaisista järjestämispaikoista saa perusopetuksen asiakasohjauksesta. Erillisiä kuljetuksia Vertti-ryhmiin ei järjestetä niiltä kouluilta, joissa Vertti-toimintaa ei ole. Vertti-toimintaan ei järjestetä kuljetuksia kodin ja kyseisen toiminnan välille Rovaniemen kaupungin toimesta.

Huoltaja, jonka lapsella on asiakkuus Lapin hyvinvointialueen vammaispalveluissa, voi olla yhteydessä vammaispalveluihin sähköpostitse osoitteessa vammaispalvelut.koululaiset@lapha.fi. Lapin hyvinvointialue arvioi lapsen palvelutarpeen ja tekee päätökset aamu- ja iltapäivähoidosta, loma-ajan hoidosta sekä niihin liittyvistä kuljetuksista. Lapin hyvinvointialueen päätökseen perustuva palvelu toteutetaan Vertti-ryhmässä hoitona, josta Rovaniemen kaupunki laskuttaa Lapin hyvinvointialuetta voimassa olevan sopimuksen mukaisesti. Yläkouluikäisten oppilaiden aamu- ja iltapäivähoidon järjestämisestä vastaa edelleen Lapin hyvinvointialue. Myös loma-aikoina järjestettävästä hoidosta ja sitä koskevasta tiedottamisesta vastaa Lapin hyvinvointialue.

5.3.3 Iltapäivätoiminta varhaiskasvatuksen yksiköissä

Varhaiskasvatuksen yksiköissä järjestettävä iltapäivätoiminta rinnastetaan kouluilla järjestettävään iltapäivätoimintaan Rovaniemen kaupungin perusopetuksen iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman mukaisesti. Varhaiskasvatuksen yksiköissä järjestettävää iltapäivätoimintaa tarjotaan Yläkemijoen, Meltauksen, Kivitaipaleen ja Vikajärven päiväkodeissa seuraavin ehdoin. Iltapäivätoimintaa voidaan (joka lukuvuosi erikseen arvioiden) tarjota edellä mainituissa varhaiskasvatuksen yksikössä, mikäli yksikön lapsimäärä ja henkilöstöresurssit sen mahdollistavat eikä koululla järjestetä iltapäivätoimintaa.

Iltapäivätoiminta noudattaa koulujen toiminta-aikoja, eikä toimintaa järjestetä loma-aikoina. Mikäli varhaiskasvatusyksikössä on muita poikkeuksellisia sulkuaikoja iltapäivätoimintaakaan ei silloin järjestetä. Iltapäivätoimintaa järjestetään koulupäivän päättymisestä klo 17 saakka. Järjestämispaikka määräytyy lapsen koulupaikan mukaisesti ja huoltajat vastaavat lapsen kuljettamisesta. Mikäli lapsi tarvitsee varhaiskasvatusyksikössä järjestävässä iltapäivätoiminnassa paikan myös aamuisin, laskutetaan siitä erikseen. Aamutoimintaa järjestetään vain perustellusta syystä mikäli yksikön lapsimäärä ja henkilöstöresurssit sen mahdollistavat joka lukuvuosi erikseen arvioiden.

5.3.4 Iltapäivätoiminnan yhteistyömalli ostopalveluiden tuottajien kanssa

Opetushallituksen edellyttämän toiminnan laadun, lapsen tuen jatkumon ja toiminnan sisällöllisten tavoitteiden toteutumisen varmistamiseksi iltapäivätoiminnassa voidaan toteuttaa yhteistyötoimintamallia. Oppilaiden tuen tarpeet ja erilaiset haasteet ovat lisääntyneet. Oppilaan edun ja hyvinvoinnin näkökulmasta ei ole tarkoituksenmukaista, että tukea tarvitseva oppilas jatkaa koulupäivän jälkeen suuressa iltapäivätoimintaryhmässä ilman riittävää ohjausta ja vahvistettua tukea.

Yhteistyötoimintamallissa koulujen koulunkäynninohjaajat osallistuvat iltapäivätoimintaan toiminnan tuottajien omien ohjaajien lisäksi. Koulunkäynninohjaajat työskentelevät lasten kanssa koulupäivän aikana ja jatkavat työskentelyä heidän kanssaan myös iltapäivätoiminnassa. Näin lapsen tarvitseman tuen jatkuvuus vahvistuu koko päivän aikana. Samalla koulunkäynninohjaajien osaaminen ja lasten tuntemus vahvistavat iltapäivätoiminnan valmiuksia vastata lasten yksilöllisiin tuen tarpeisiin.

Koulujen rehtoreista ja johtajista, perusopetuksen iltapäivätoiminnan suunnittelijasta, iltapäivätoiminnan tuottajista sekä oppimisen tuen asiantuntijasta muodostettiin lukuvuoden 2025 alussa työryhmä arvioimaan uuden toimintamallin toteutumista. Arvioinnin perusteella toimintamallin koettiin parantavan lapsen tuen jatkumoa iltapäivätoiminnassa sekä vahvistavan koulun ja iltapäivätoiminnan välistä yhteistyötä. Lisäksi mallin koettiin tukevan koulun ja huoltajien välistä yhteistyötä iltapäivisin sekä lisäävän ryhmän pedagogista osaamista.

Toimintamallia jatketaan tulevina lukuvuosina. Iltapäivätoimintaryhmien muodostamisen yhteydessä tehdään yhteistyötä kasvun ja oppimisen tuen tiimin kanssa ja arvioidaan koulukohtaisesti yhteistyötoimintamallin sekä vahvistetun ohjauksen tarve tulevalle lukuvuodelle. Arvioinnissa huomioidaan erityisesti ryhmään osallistuvien lasten tuen tarpeet ja se, millaisella henkilöstöresurssilla voidaan turvata laadukas ja turvallinen iltapäivätoiminta.

Koulunkäynninohjaajan työpanoksen lisääminen iltapäivätoimintaryhmään voi vaikuttaa toiminnan tuottajan kanssa tehtävän ostopalvelusopimuksen henkilöstömitoitukseen ja sopimuksessa määriteltävään työntekijämäärään. Tämä tulee huomioida toimintaa ja ostopalvelusopimuksia suunniteltaessa.

5.4 Lasten välipala, kulkeminen ja vakuutukset

Toimintaan osallistuville lapsille tarjotaan välipala. Välipalat suunnitellaan monipuolisiksi ja niin, että ne noudattavat kansallisia ravitsemussuosituksia ja ottavat huomioon ruokailuun liittyvät erityistarpeet. Välipalan nauttimiseen liittyy myös kasvatuksellinen ohjaus, jolloin lapsia ohjataan tarkoituksenmukaiseen ateriarytmiin sekä hyviin ruokavalintoihin ja ruokailutapoihin kiireettömässä ympäristössä. Iltapäivätoiminnan tuottajat hankkivat välipalat saamillaan asiakasmaksuilla.

Iltapäivätoimintaan ei järjestetä erillisiä kuljetuksia. Iltapäivätoiminnan tilat sijaitsevat koulujen yhteydessä tai koulun läheisyydessä sijaitsevissa tiloissa. Lukuvuoden alussa ohjaajat noutavat lapset koulun tiloista ja harjoittelevat heidän kanssaan turvallisen reitin kulkemiseen iltapäivätoiminnan tiloihin. Tarvittaessa koululta noutamista jatketaan lukuvuoden aikana huomioiden matkan vaarallisuus ja lasten mahdolliset tuen tarpeet matkan kulkemiseksi.

Koulupäivän, iltapäivätoimintaan osallistumisen ja näihin liittyvien matkojen aikana lapset ovat vakuutettuina Rovaniemen kaupungin ryhmätapaturmavakuutuksen kautta. Vakuutus korvaa vain julkisen terveydenhuollon piirissä syntyneet kulut. Lisäksi palvelun tuottajilla tulee olla voimassaoleva toimintaa koskeva vakuutus. Tapaturman sattuessa iltapäivätoiminnan ohjaajat ilmoittavat siitä huoltajille ja huolehtivat että, tapaturmasta tehdään ilmoitus kaupungin vakuutusyhtiölle. Tapaturmailmoituksen kirjaa koulusihteeri.

5.5 Toimintamaksu ja maksun periminen

Kunta päättää aamu- ja iltapäivätoiminnasta perittävien kuukausimaksujen määrästä, joka saa olla 760 tunnin (4 tuntia/päivä) osalta enintään **197 €** kuukaudessa (Perusopetuslaki 48 f §). Rovaniemen kaupunki ja toiminnan tuottajat perii iltapäivätoimintaan toimintaan osallistuvien lasten huoltajilta toimintamaksun, joka sisältää välipalat sekä materiaalit lasten käyttöön. Iltapäivätoiminnan toimintamaksu on 120 € kuukaudessa riippumatta kuukausittaisen käytön määrästä tai koulujen loma-ajoista. Huoltajien on ilmoitettava etukäteen hyvissä ajoin palveluntuottajalle lapsen osallistumisesta ja osallistumisessa tapahtuvista muutoksista.

Jos lapsi ei sairauden vuoksi voi kalenterikuukauden aikana osallistua toimintaan yli 10 päivänä, maksusta peritään puolet. Maksua ei peritä, mikäli sairaudesta aiheutuva poissaolo kestää koko kalenterikuukauden. Jos lapsi ei muusta syystä osallistu toimintaan koko kalenterikuukautena, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta. Toimintaan osallistumisesta ei peritä muita maksuja. (Perusopetuslaki 48 f §)

Toimintamaksut perii kuukausittain jälkikäteen toiminnan tuottaja. Maksu on saman suuruinen kaikkina lukuvuoden kuukausina, riippumatta käytettävissä olevien iltapäivätoimintapäivien määrästä (koulun aloitus elokuussa ja kouluvuoden loma-ajat). Mikäli lukuvuosi päättyy kesäkuuhun, ei kesäkuulta laskuteta maksua. Palveluntuottajalla on oikeus laskuttaa asiakasta kuukausittain jälkikäteen. Asiakkaalle tehdään iltapäivätoiminnan maksupäätös Rovaniemen kaupungin viranhaltijan toimesta toiminnassa aloitettaessa lukuvuoden 2027 alusta alkaen.

5.5.1 Sisaralennus

Mikäli perheestä on kaksi tai useampi lapsi samanaikaisesti iltapäivätoiminnassa, nuorimmasta lapsesta peritään täysi maksu 120€ kuukaudessa ja seuraavilta sisaruksilta puolet toimintamaksusta eli 60 € kuukaudessa. Seuraavat toiminnassa mukana olevat lapset saavat myös 50 prosentin maksuhuojennuksen 60 euron toimintamaksuun, eli toimintamaksu on 30 € kuukaudessa.

5.5.2 Maksut Vertti-toiminnassa ja varhaiskasvatuksen yksikössä järjestettävässä toiminnassa

Iltapäivätoiminnan maksu on 120€ kuukaudessa ja aamuhoidosta laskutetaan 40€ kuukaudessa.

5.6 Maksuvapautus tai maksunalentaminen

Iltapäivätoiminnan maksun alentamisesta tai maksuvapautuksesta päättää koulutusjohtaja. Päätöksen valmistelee perusopetuksen iltapäivätoiminnan suunnittelija. Hakemus liitteineen tulee toimittaa sähköisesti iltapäivätoiminnan verkkosivuilta löytyvän asiointikanavan kautta.

Maksun alentamista tai maksuvapautusta ei myönnetä takautuvasti, vaan etuus voidaan myöntää sen kuukauden alusta, jonka aikana hakemus ja kaikki vaadittavat liitteet ovat saapuneet perusopetuksen asiakasohjaukseen. Maksun alennus tai maksuvapautus voidaan myöntää ainoastaan voimassa olevan toimeentulotukipäätöksen, sosiaalihuollon lausunnon tai maahanmuuttoviranomaisen lausunnon perusteella. Päätös tai lausunto tulee toimittaa hakemuksen liitteenä. Lausunnossa voidaan tarvittaessa ottaa kantaa myös perheen taloudellisiin edellytyksiin maksaa iltapäivätoiminnan asiakasmaksuja.

5.7 Maksamatta jääneet toimintamaksut

Mikäli huoltaja tai muu laskun maksaja jättää kolmen kuukauden iltapäivätoiminnan asiakasmaksut maksamatta maksukehotuksista huolimatta eikä erääntyneitä maksuja ole kokonaisuudessaan suoritettu, toiminnan tuottajalla on oikeus irtisanoa lapsen iltapäivätoimintapaikka yhden viikon irtisanomisajalla. Edellisen lukuvuoden maksamattomat iltapäivätoiminnan asiakasmaksut otetaan huomioon, mikäli lapselle haetaan iltapäivätoimintapaikkaa myös seuraavalle lukuvuodelle. Maksamattomat asiakasmaksut otetaan huomioon myös silloin, kun lapsi vaihtaa koulua ja samalla iltapäivätoiminnan tuottaja vaihtuu.

Toiminnan tuottajan tulee ennen asiantuntijalausuntoon perustuvan, perusopetuksen iltapäivätoiminnan suunnittelijan harkinnan perusteella myönnetyn iltapäivätoimintapaikan mahdollista irtisanomista neuvotella asiasta perusopetuksen iltapäivätoiminnan suunnittelijan kanssa. Toiminnan tuottaja ei voi irtisanoa paikkaa ilman tätä neuvottelua.

Kukin toiminnan tuottaja vastaa itse iltapäivätoiminnan asiakasmaksujen laskutuksesta ja perinnästä. Maksamattomat asiakasmaksut ovat ulosottokelpoisia. Asiakasmaksu voidaan periä ilman erillistä tuomiota tai päätöstä siten kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa lainsäädännössä säädetään.

5.8 Iltapäivätoimintapaikan irtisanominen

Paikkaa ei voi irtisanoa takautuvasti. Paikan käyttämättä jättämistä ei tulkita paikan irtisanomisena. Iltapäivätoimintapaikan irtisanomisaika on yksi kalenterikuukausi ja oikeus osallistua iltapäivatoimintaan sekä laskutus päätetään aina kuukauden loppuun. Irtisanominen tulee tehdä Perusopetuksen asiakasohjaukseen, (asiakasohjaus.perusopetus@rovaniemi.fi). Jos toiminnasta halutaan jäädä pois esim. tammikuun alusta alkaen, tulee irtisanominen tehdä marraskuun viimeiseen päivään mennessä.

Mikäli oppilaan koulunvaihto johtuu tuen järjestämisen vuoksi tapahtuvasta siirtymisestä toiseen kouluun, iltapäivätoiminnan irtisanomismaksua ei peritä. Oppilaan muuttaessa toiselle koulupaikka-alueelle jonka

seurauksena myös iltapäivätoimintapaikka vaihtuu, samalta ajalta ei peritä asiakasmaksua kahdesta eri iltapäivätoimintapaikasta. Siirtyminen uuteen iltapäivätoimintapaikkaan tapahtuu tällöin ilman irtisanomisaikaa.

5.9 Toimintatilat

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen ehtona on, että toiminta tapahtuu lapselle turvallisessa ympäristössä (Perusopetuslaki 48 d §). Tiloina voidaan käyttää koulun tiloja tai tuottajan omia tiloja, joissa turvallisuuskriteerit täyttyvät, ja jotka soveltuvat toiminnan järjestämiseen. Koulun tilojen käytöstä päättää rehtori yhdessä opetuksen hallinnon kanssa. Tuottaja on velvollinen huolehtimaan, että tilat, toiminnassa käytettävä kalusto ja välineet säilyvät kunnossa. Jos tuottaja järjestää toimintaa omissa tiloissaan ja jos lasten siirtyminen on toiminnan kannalta tarpeen, tuottaja on velvollinen vastaamaan myös lasten turvallisesta siirtymästä ja sopimaan tästä lasten huoltajien kanssa.

Rovaniemellä toimintaa järjestetään joko koulun tiloissa tai koulun läheisyydessä sijaitsevissa tiloissa. Kaupunki antaa toimijoille maksutta käyttöön tilat koulurakennuksista iltapäivätoiminnan järjestämiseksi. Toiminnan tuottajilla voi olla myös omia toimintantiloja, joissa iltapäivätoimintaa järjestetään. Lapin yliopiston harjoittelukoulu antaa kalustetut iltapäivätoimintatilat maksutta käyttöön toimijalle. Kaupunki vastaa omien tilojensa kalustamisesta. Tilapalvelukeskus vastaa siivouksesta niissä koulun tiloissa, joissa koulu käyttää tiloja myös muuhun toimintaan. Kaikkien iltapäivätoimintatilojen osalta toimijat vastaavat riittävästä siisteydestä ja hygieniasta.

5.10 Iltapäivätoiminnan ohjaajat

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa tulee olla toiminnan järjestämistapa huomioon ottaen riittävä määrä ammattitaitoisia ohjaajia (Perusopetuslaki § 48). Iltapäivätoiminnan osalta ei ole lakisääteisesti määritelty ryhmäkokoa tai ohjaajien vähimmäismäärää. Rovaniemen kaupungissa toimijoilta edellytetään, että iltapäivätoiminnassa on vähintään yksi ohjaaja alkavaa 12 lasta kohden. Minimiosallistujamäärällä (7 -12 lasta) iltapäivätoiminta voi toimia yhdellä ohjaajalla. Toimijoiden tulee huolehtia siitä, että käytettävissä on riittävästi sijaisresurssia. Iltapäivätoimintapaikassa tulee olla nimetty vastuuohjaaja joka osallistuu Rovaniemen kaupungin järjestämiin ohjaajien tapaamisiin ja koulutuksiin.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstön kelpoisuusvaatimukset on määritelty valtioneuvoston asetuksessa (115/2004). Ohjaajien rikostaustan selvittämisessä noudatetaan lakia Lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002 ja 1138/2003). Aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstö ei saa ilmaista sivullisille lasta ja hänen huoltajaansa koskevia salassa pidettäviä tietoja tai luovuttaa salassa pidettäviä asiakirjoja. Ohjaajia sitoo salassapitovelvollisuus sekä työsuhteen aikana että sen jälkeen kaikkia asiakkaita tai työnantajaa koskevissa asioissa.

Toiminnan järjestäjänä kunnan tulee huolehtia siitä, että iltapäivätoiminnan tehtävissä toimivat henkilöt perehdytetään henkilötietojen käsittelyyn, salassapitoon ja vaitiolovelvollisuuteen liittyviin säädöksiin sekä lastensuojelulain velvoitteisiin. Perehdytys toteutetaan toimijatapaamisissa ja em. asioita koskevat asiakirjat ovat toimijasopimuksen liitteenä. Palveluntuottajat vastaavat ohjaajien edellä mainittujen jatkoperehdytyksestä sekä siitä, että ohjaajien resurssointi on toimintasuunnitelman mukainen, ohjaajien kelpoisuusehdot täyttyvät ja lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittäminen on toteutettu säädösten mukaisesti. Rovaniemen kaupunki vastaa velvoitteiden toteutumisesta oman henkilöstönsä osalta. Iltapäivätoiminnan tuottajat vastaavat työnantajavelvoitteista ja huolehtivat, että työyhteisössä noudatetaan salassapitosäännöstä. Iltapäivätoiminnan ohjaajina työskentelevien tulee esittää työnantajalle lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä säädetyn lain (504/2002) mukainen todistus.

Toiminnan tuottajan tulee täyttää kaupungin edellyttämä henkilöstöluettelo ja huolehtia sen ajantasaisuudesta koko lukuvuoden ajan. Henkilöstöluetteloon merkitään kunkin ohjaajan koulutus sekä tieto rikosrekisteriotteen tarkistamisesta ja vaaditun tietoturva- ja tietosuojakoulutuksen suorittamisesta.

6 Turvallisuus iltapäivätoiminnassa

6.1 Pelastus- ja turvallisuussuunnitelmat

Toimintapaikassa tulee olla voimassa olevat turvallisuus- ja pelastussuunnitelmat. Kouluilla järjestettävässä iltapäivätoiminnassa turvallisuus- ja pelastussuunnitelma sisällytetään koulun turvallisuus- ja pelastussuunnitelmaan ja se päivitetään lukuvuosittain. Kun iltapäivätoimintaa järjestetään koulun tiloissa, koskee koulun pelastussuunnitelma myös iltapäivätoimintaa. Päivittämisestä vastaa rehtori. Jos toimintaa järjestetään palveluntuottajan omissa toimintapaikoissa, palveluntuottaja on velvollinen tekemään oman turvallisuus- ja pelastussuunnitelman ja toimittamaan sen iltapäivätoiminnan suunnittelijalle tiedoksi.

Toimintaan osallistuvien ohjaajien tulee perehtyä toimipaikkakohtaisiin ohjeisiin ja pelastus- ja turvallisuussuunnitelmiin. Ohjaajat huolehtivat lasten ohjeistamisesta. Pelastautumista on hyvä harjoitella yhdessä lasten kanssa. Toimipaikoissa myös ulkotilojen turvallisuuteen ja lapsiryhmän valvontaan tulee kiinnittää erityistä huomiota. Nämä asiakirjat tulee esittää pyydettäessä perusopetuksen iltapäivätoiminnan suunnittelijalle toi mintapaikkakäynnin yhteydessä.

6.2 Lapsen tuen tarpeet, lääkehoitosuunnitelma ja allergiat

Huoltajien on suositeltavaa käydä tutustumassa lapsen iltapäivätoimintapaikkaan ennen toiminnassa aloitusta. Näin turvataan asiantuntemus lapsen mahdollisista tuen tarpeista myös iltapäivätoiminnassa. Huoltajan luvalla ohjaajat voivat osallistua myös lasta koskeviin tapaamisiin koululla tuen jatkuvuuden takaamiseksi.

Iltapäivätoiminnassa toteutettava lääkehoito perustuu samaan lääkehuoltosuunnitelmaan, joka oppilaalle tehdään koulussa. Sopimus on edellytys lääkehoidon toteuttamiselle myös iltapäivätoiminnassa. Huoltaja vastaa lääkehuoltosuunnitelman kopion toimittamisesta iltapäivätoimintaan. Huoltajan tehtävä on toimittaa iltapäivätoiminnan järjestäjille kirjallinen todistus lapsen ruoka-aineallergioista tai muista ruokaan liittyvistä rajoitteista.

6.3 Työrauhasuunnitelma (Rovaniemen kaupunki, perusopetus)

Työrauhan tai työrauhahäiriön käsitettä ei ole käytetty sellaisenaan perusopetusta tai iltapäivätoimintaa koskevassa lainsäädännössä. Sekä normistossa että arkiajattelussa työrauhaan viittaavat kuitenkin esimerkiksi opiskelun esteetön sujuminen, asianmukainen käyttäytyminen, turvallinen opiskeluympäristö, väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä suojaaminen, muiden omaisuuden asianmukainen käsittely ja järjestyssääntöjen noudattaminen. Vastinpareina edellisille esillä on myös opetuksen häiritseminen, kotitehtävien laiminlyöminen, epäasiallinen käyttäytyminen, oppilaitoksen järjestyssääntöjen rikkominen, vilpillinen menettely ja väkivaltainen tai uhkaava käyttäytyminen. Työrauhalle on ensisijaisesti etsittävä pohjaa toiminnan perustehtävästä (Liite 2).

Perusopetuslain mukaan oppilaan osallistuminen koulun toimintaan voidaan evätä jäljellä olevan työpäivän ajaksi. Perusteena voi olla vaara joko toisen oppilaan tai koulussa työskentelevän henkilön turvallisuudesta oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi. Jos lapsi edellä mainituista syistä vapautetaan koulutyöstä, lapsi ei voi osallistua iltapäivätoimintaan. Samoin perustein oppilaan osallistumisoikeutta iltapäivätoimintaan voidaan rajoittaa tilapäisesti.

6.3.1 Toimintatavat iltapäivätoiminnassa työrauhaa koskevissa tilanteissa

- ✓ Huolen esiinotto huoltajien kanssa.
- ✓ Konsultaatio koululta (huoltajan luvalla tai voidaan tehdä myös nimettömänä), esimerkiksi erityisopettajalta tai oppilashuolllon henkilökunnalta.

- ✓ Omien toimintatapojen ja toimintaympäristön muokkaus iltapäivätoiminnassa, nämä toimenpiteet kirjataan.
- ✓ Keskustelu huoltajien kanssa, kirjataan keskustelun pääkohdat ja yhdessä sovitut asiat. Tiedotetaan huoltajaa mahdollisesta pyynnöstä hakea lapsi kesken toimintapäivän iltapäivätoiminnasta.
- ✓ Mikäli edellä mainitut eivät johda tilanteen ratkaisuun, huoltaja voidaan kutsua hakemaan lapsi iltapäivätoiminnasta kesken toimintapäivän kotiin.
- ✓ Yhdessä huoltajien ja henkilöstön kanssa käydään keskustelu: Miten toimimme yhdessä toisin, jotta lapsi voi palata iltapäivätoimintaan? Sovitut asiat kirjataan. Tiedotetaan huoltajia oikeudesta rajoittaa iltapäivätoimintaan osallistumisesta.
- ✓ Mikäli kaikki edellä mainitut toimenpiteet on jo tehty, voidaan lapsen oikeutta osallistua iltapäivätoimintaan rajata tilapäisesti yhden kokonaisen iltapäivätoimintapäivän ajaksi.

Mikäli työrauhaa koskeva tilanne toistuu, toimitaan uudelleen 1. kohdan toimenpiteestä alkaen. Mahdollisesta rajauksesta osallistua iltapäivätoimintaan ei tehdä hallinnollisia päätöksiä tai todistuksia huoltajille lapsen poissaolon ajalta eikä poissaoloa huomioida iltapäivätoimintamaksua alentavaksi.

Iltapäivätoimintaan on laadittu järjestyssäännöt, jotka pohjautuvat Rovaniemen kaupungin työrauhasuunnitelmaan. Ne tulee käydä iltapäivätoimintaryhmissä lasten kanssa keskustellen lävitse ja laittaa esille iltapäivätoiminnan tilaan tiedoksi myös huoltajille. Iltapäivätoiminnassa noudatetaan myös Rovaniemen kaupungin päätöstä mobiililaitteiden käytöstä ja muita yhteisiä peusopetusta koskeva linjauksia ja ohjeistuksia.

7 Yhteistyö iltapäivätoiminnassa

7.1 Yhteistyö palveluntuottajien kanssa

Palveluntuottajat laativat lukuvuosittain vaaditut toimintasuunnitelman, talousraportin ja toimintakertomukset sekä muut kaupungin edellyttämät asiakirjat OPH:n ja kaupungin omien määräysten mukaisesti. Iltapäivätoiminnan tavoitteiden toteuttamiseksi järjestetään lukuvuoden aikana säännöllisesti toimijatapaamisia. Tapaamisissa seurataan toimintasuunnitelman toteutumista, suoritetaan itsearviointia ja käsitellään käytännön toiminnan järjestämistä. Toiminnan järjestäjän aloitteesta pidetään toimintakauden jälkeen yhteinen arviointitilaisuus.

Iltapäivätoiminnan ohjaus- ja valvontatiimi vastaa toimijatapaamisten järjestämisestä. Toimijat järjestävät säännöllisesti myös omia ohjaajatapaamisia. Perusopetuksen iltapäivätoiminnan suunnittelija kutsuu koolle myös iltapäivätoiminnan vastuuohjaajat toiminnan suunnittelun, kehittämisen ja arvioinnin vuoksi. Iltapäivätoiminnan järjestäjät, ohjaajat ja/tai perusopetuksen iltapäivätoiminnan suunnittelija voivat kutsuttaessa osallistua koulun moniammatilliseen oppilashuoltotyöryhmään. Osallistumiseen tulee olla huoltajan antama suostumus. Iltapäivätoiminnan järjestämisessä tehtävästä yhteistyöstä toisten palvelukeskusten ja yhteistyökumppaneiden kanssa vastaa perusopetuksen iltapäivätoiminnan suunnittelija.

7.2 Yhteistyö kotien kanssa

Palveluntuottajat ovat velvollisia tekemään tiivistä yhteistyötä kotien kanssa niin, että toiminnan tavoitteet sekä sisältö ovat kotien tiedossa ja lasten yksilölliset tarpeet palveluntuottajien tiedossa. Sama velvoite koskee kaupungin omaa aamu- ja iltapäivätoimintaa. Mikäli lapsi aloittaa iltapäivätoiminnassa kesken lukuvuoden, tulee vanhempien sopia tutustumisaika ennen toiminnassa aloittamista. Iltapäivätoimintapaikoissa tulee huoltajien kanssa täyttää lasta koskeva Rovaniemen kaupungin iltapäivätoiminnan virallinen perustietolomake.

Iltapäivätoiminnan laadukkaan toteuttamisen edellytyksenä on kodin, koulun ja toiminnan toteuttajien välinen luottamuksellinen yhteistyö ja sujuva tiedonkulku. Lasten turvallisuuden takaamiseksi kaikki iltapäivätoimintaa ja lasten kulkemista koskevat asiat tulee aina sopia ohjaajien ja huoltajien kesken. Toimintaa ja siihen osallistumista koskevista poikkeuksista ilmoitetaan aina ohjaajille eikä tietoa tule välittää lasten kautta. Lapsen poissaolosta tulee

ilmoittaa myös lapsen iltapäivätoimintapaikkaan, ilmoitus koululle ei riitä. Iltapäivätoimintapaikkojen henkilökunnalla ei ole kaikissa kouluissa käytettävissään koulujen Wilma-sovellusta, jonka kautta lapsen poissaolo tulisi tiedoksi.

Syyslukukaudella iltapäivätoimintaa käsitellään joko koulun vanhempainillassa tai iltapäivätoimintapaikan omassa vanhempainillassa. Kotien kanssa pidetään yhteyttä osana päivittäistä toimintaa, lisäksi tiedon välittämiseen kodin ja iltapäivätoiminnan välillä käytetään puheluja, tekstiviestejä ja sähköpostia.

7.3 Yhteistyö koulun kanssa

Iltapäivätoiminnan palveluntuottajat ja koulut ovat velvollisia tekemään tiivistä yhteistyötä keskenään. Palveluntuottajat voivat pyydettäessä pitää koulujen ja perusopetuksen iltapäivätoiminnan suunnittelijan kanssa yhteistyökokouksen, jossa käsitellään toiminnan tavoitteet, ryhmien muodostaminen, toiminta-ajat, toimintaa ohjaava henkilöstö, käytettävissä olevat tilat ja välineet, välipalakäytännöt, vastuukysymykset, koulun ja palveluntuottajien välisen viestinnän käytänteet sekä toiminnan yhteinen suunnittelu ja arviointi.

Toimintakaudella voidaan järjestää kouluissa 1-2 tapaamista, johon osallistuvat koulun edustajat, iltapäivätoiminnan tuottaja ja ohjaajat sekä tarpeen mukaan perusopetuksen iltapäivätoiminnan suunnittelija. Tapaamisessa sovitaan yhteisistä toiminta- ja menettelytavoista, yhteistyöstä ja tiedottamisesta. Yhteistyötä syvennetään ja laajennetaan tukea tarvitsevien lasten osalta siten, että iltapäivätoiminta tukee lasten kasvua parhaalla mahdollisella tavalla. Koulu tiedottaa iltapäivätoimintapaikkaan teemaviikoista, tapahtumista ja retkistä, jotta iltapäivätoiminta voi ottaa ne huomioon omassa toiminnassaan.

8 Toiminnan valvonta, arviointi ja tilastointi

Toiminnan järjestäjä (Rovaniemen kaupunki) on vastuussa siitä, että iltapäivätoiminta on perusopetuslain sekä muiden toimintaa ohjaavien säädösten mukaista. Toiminnan järjestäjällä on oikeus suorittaa valvontaa palvelun tuottajien toimintaan esim. järjestämällä valvontakäyntejä tai pyytämällä selvitystä toimintaan liittyen.

Perusopetuslain 21 §:n mukaan opetuksen järjestäjän tulee osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Laki velvoittaa perusopetuslain mukaista koululaisten iltapäivätoimintaa järjestäviä kuntia osallistumaan Opetushallituksen valtakunnalliseen seurantakyselyyn. Rovaniemen kaupunki toteuttaa jatkossa joka lukuvuosi toiminnassa mukana olevien lasten huoltajille ja lapsille palautekyselyn, jolla selvitetään tyytyväisyyttä iltapäivätoimintaan ja sen kehittämiskohteita. Lisäksi toimijat voivat tehdä toimipaikkakohtaisia arviointeja. Kyselyistä saatuja palautteita hyödynnetään kehitettäessä toimintaa vastaamaan entistä paremmin lasten ja vanhempien toiveita.

Kaupungin ja palveluntuottajien yhteistyötapaamisessa toimintakauden jälkeen palautekyselyn tulokset käydään läpi yhteisesti. Iltapäivätoiminnan tuottajat ovat velvollisia arvioimaan toimintaansa lukuvuosittain lapsille ja vanhemmille suunnatuilla asiakaskyselyllä yhteistyössä toiminnan järjestäjän kanssa, muulla tavoin saatuun palautteeseen perustuen ja itsearvioinnilla, sekä laatimaan toiminnasta arviointikuvaukset toimintakausittain. Arviointien tulokset otetaan huomioon seuraavien toimintakausien suunnittelussa ja järjestämisessä.

Perusopetuksen iltapäivätoiminnan suunnittelija on muodostanut asiakaspalautteiden, iltapäivätoiminnan tuottajien ja ohjaajien esille nousseista palautteista ja koulutustarpeista koulutussuunnnitelman vuoden 2025 alusta alkaen. Koulutussuunnitelman keskeisiksi teemoiksi ovat nousseet turvallisuus, lasten ja huoltajien osallisuus sekä lasten yksilöllisyyden huomioiminen. Rovaniemen kaupunki on jo toteuttanut ja toteuttaa jatkossa koulutuksia ajankohtaisiin aiheisiin liittyen iltapäivätoiminnan kehittämiseksi.

9 Sopimukset

Palvelun hankinnan edellytyksenä on, että toiminnan järjestäjä (Rovaniemen kaupunki) ja palveluntuottaja tekevät hankintalain mukaisen sopimuksen. Iltapäivätoiminnan tuottajien kanssa tehdään lukuvuosittain ostopalvelusopimus, jossa määritellään palveluntuottajan ja kaupungin vastuut, tehtävät sekä kaupungin maksama tuen määrä. Ostopalvelusopimukset hyväksyy sivistyslautakunta.

Palveluntuottajat sitoutuvat noudattamaan perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan lainsäädäntöä, Opetushallituksen aamu-ja iltapäivätoiminnan perusteita, ostopalvelusopimusta sekä Rovaniemen kaupungin perusopetuksen iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelmaa. Toiminnan tuottajat vastaavat lasten välipalojen sekä toiminta- ja askartelutarvikkeiden hankinnasta saamillaan iltapäivätoiminnan asiakasmaksuilla.

Sopimukset ovat lukuvuoden ajalle (elokuun ensimmäisestä koulupäivästä touko-/kesäkuun viimeiseen koulupäivään) solmittuja sopimuksia. Mikäli jompikumpi osapuoli haluaa irtisanoa tulevan lukuvuoden alustavan yhteistyösopimuksen teon, on se tehtävä kirjallisesti seuraavan lukuvuoden osalta tammikuun loppuun mennessä. Ostopalvelusopimukset (entinen toimijasopimus) on uudistettu 1.8.2025 alkaen Rovaniemen kaupungin sopimushallinnan ohjeen mukaisiksi (Rovaniemen kaupunginhallitus 4.11.2024 § 296). Ostopalvelusopimukset iltapäivätoiminnan tuottajien kanssa sidotaan indeksiin 1.8.2027 alkaen.

Rovaniemen kaupunki saa toimintaan valtionosuutta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesti. Rovaniemen kaupunki avustaa toimijoita sopimuskausittain sovittavalla ja ostopalvelusopimuksissa määritellyllä summalla, jonka käytöstä toiminnan tuottajien on annettava kerran vuodessa (syyskuun 20. päivään mennessä edelliseltä lukuvuodelta) toiminta-avustuksen käyttötilitys perusopetuksen iltapäivätoiminnan suunnittelijalle, ohjaus-ja valvontatiimille sekä Kasvun ja oppimisen palveluiden taloussuunnittelijalle.

Rovaniemen kaupunki korvaa ostopalvelun tuottajalle täysimääräisesti asiakasmaksuihin myönnetyt maksunalennukset, maksuvapautukset ja sisaralennukset. Toiminnan tuottajan tulee laskuttaa korvaukset kaupungilta kaksi kertaa lukuvuodessa: syyslukukauden osalta tammikuussa ja kevätlukukauden osalta kesäkuussa. Laskun yhteydessä perusopetuksen iltapäivätoiminnan suunnittelijalle tulee toimittaa salattuna postina laskun liite, josta ilmenevät henkilöt, joita laskutus koskee, sekä laskutettavan korvauksen kokonaismäärä.

10 Toimintasuunnitelman päivittäminen

Tämä toimintasuunnitelma on voimassa toistaiseksi 1.12.2026 alkaen. Se päivitetään, jos iltapäivätoiminnan järjestämisen ohjaavissa laissa, määräyksissä tai Rovaniemen kaupungin toimintaedellytyksissä tapahtuu oleellisia muutoksia, jotka edellyttävät sivistyslautakunnan päätöksen. Toimintasuunnitelmaa ei päivitetä vuosittain, ellei erityistä päivittämisen tarvetta ole. Toimintasuunnitelmasta on päätettävä kuitenkin vähintään valtuustokausittain.

LIITE 1 Aamu- ja iltapäivätoimintaa ohjaavat lait ja säädökset

• Perusopetuslaki (8 a /628/1998)
• Perusopetuslaki 30 § 1 mom. (642/2010)
• Perusopetuslaki 44 § (628/1998)
• Laki perusopetuslain (628/1998) muuttamisesta nro 1136/2003, 1081/2006
• Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (2009/1705)
• Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002)
• Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (986/1998, 9 a § 2004/115)
• Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (2016/1397)
• Kuntalaki (2015/410)
• Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 1.8.2011 (OPH 19.1.2011, 1/011/2011 ja muutosmääräys 2025)

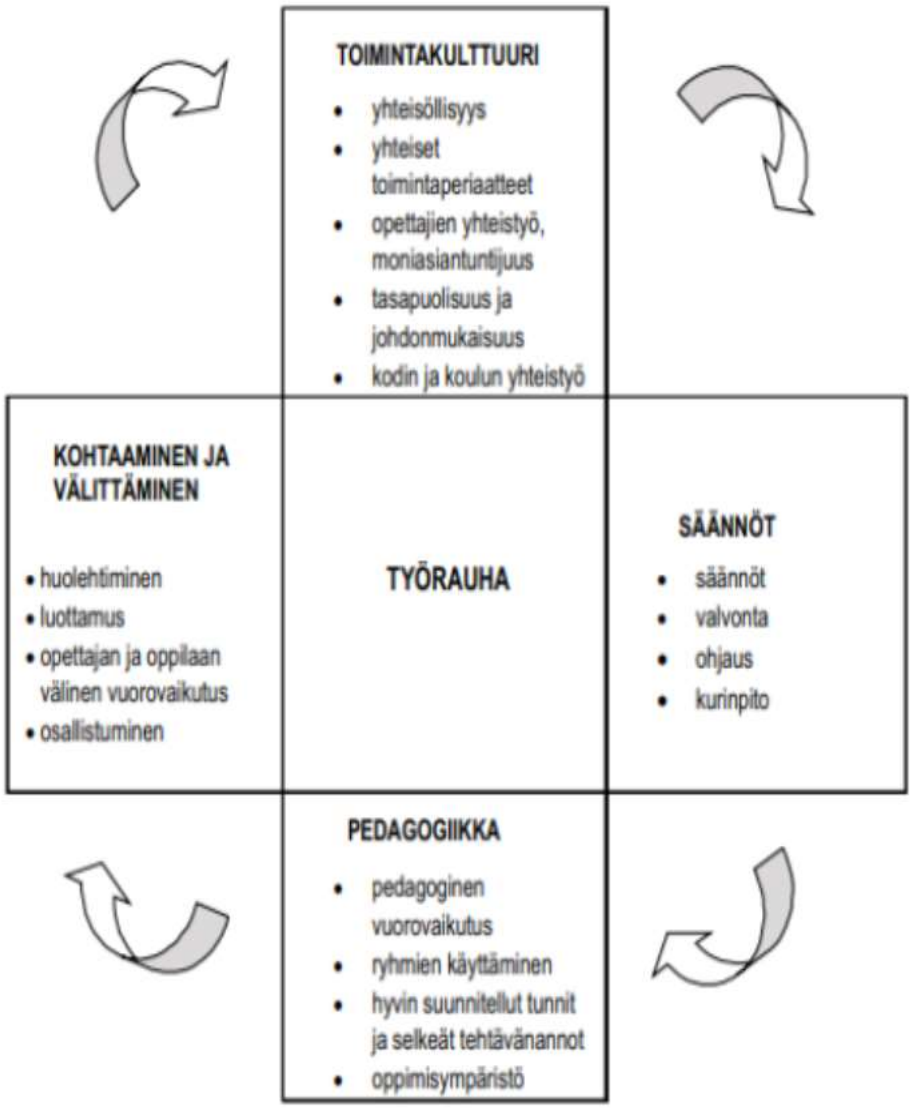
- Koulujen ja oppilaitosten sekä yritysten ja yhteisöjen välinen yhteistyö, markkinointi ja sponsorointi (Opetushallitus ja Kuluttajavirasto, muistiot 2014:3)
- Rovaniemen kaupunki (Koulutuspalvelut): Työrauhasuunnitelma 2022-
- Rovaniemen kaupunki: Henkilötietojen käsittelytoimien kuvaus ja ehdot

LINKIT:

- ✓ **Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011_ muutosmääräys 2025**
- ✓ **Aamu- ja iltapäivätoiminta | OpetushallitusPerusopetuslain luku 8 a.**
- ✓ **OPH Määräys**
- ✓ **Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 504/2002 (Finle…**
- ✓ **Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 986/1998 (Finlex)**

LIITE 2 Työrauhasuunnitelma (Rovaniemen kaupunki)

ROVANIEMI

Työrauha on monen tekijän summa (Opetushallitus, 2009).